

WETENSCHAPPELIJK COMITÉ VAN HET FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN

ADVIES 31-2006

Betreft: Evaluatie van de checklist « Risicoanalyse pluimveebedrijven – aviaire influenza » (dossier Sci Com 2004/37 bis)

Het Wetenschappelijk Comité van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen,

Gelet op de wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, met name artikel 8 ;

Gelet op het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen ;

Overwegende het huishoudelijk reglement bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 27 maart 2006 ;

Gelet op de aanvraag op eigen initiatief van het Wetenschappelijk Comité met betrekking tot de evaluatie van de checklist « Risicoanalyse pluimveebedrijven – aviaire influenza »;

Overwegende de besprekingen tijdens de werkgroepvergadering van 7 juli 2006 en de plenaire zitting van 8 september 2006;

geeft het volgende advies :

1. Referentietermen

Het FAVV stelde een enquêteformulier inzake bioveiligheid (checklist) op in samenhang met de acties in verband met de epidemiologische waakzaamheid voor aviaire influenza en valideerde dat ook. De door de bedrijfsdierenarts samen met de exploitant ingevulde vragenlijst (waarvan kopie als bijlage) is een middel aan de hand waarvan de bioveiligheid (geheel van elementen die de verspreiding van aviaire influenza kunnen beletten) in Belgische pluimveebedrijven kan worden beoordeeld. In de vorm van vragen behandelt de lijst de gevoelige punten van die bedrijven. De verschillende aspecten die in de vragen aan bod komen zijn belangrijk om het niveau van bioveiligheid in de bedrijven te beoordelen omdat zij van doorslaggevend belang zijn om enerzijds het binnenbrengen van het aviaire influenzavirus in de bedrijven en anderzijds het naar buiten brengen van het virus als de ziekte in het bedrijf is uitgebroken (verspreiding) te vermijden.

De op het vlak van bioveiligheid met deze enquête nagestreefde doelstellingen zijn velerlei :

- 1) proactief basisgegevens aanleveren (informatiegaring) voordat zich een eventuele epizoötie voordoet zodat eventueel waardevolle tijdwinst kan worden geboekt;
- 2) een telling van het pluimveebestand uitvoeren ;
- 3) de pluimveebedrijven lokaliseren. Dat is belangrijk om (1) bij problemen een veiligheidszone rond een bedrijf te kunnen bepalen, (2) de bedrijven te kunnen lokaliseren ten aanzien van plaatsen waar er een risico is en (3) de bedrijven te lokaliseren ten aanzien van andere bedrijven met andere diersoorten (varkens, bijvoorbeeld). Het lokaliseren van de bedrijven is dus van essentieel belang voor de risicoanalyse ;
- 4) de pluimveebedrijven lokaliseren ten aanzien van de gevoelige natuurgebieden ;
- 5) het risico in verband met bioveiligheid in deze pluimveebedrijven evalueren ;
- 6) de bedrijven met elkaar vergelijken aan de hand van een relatieve rangschikking op basis van de risicobeoordeling. Het doel bestaat erin de risicobedrijven te identificeren en de hen betreffende bewaking te verscherpen.

Deze formulieren werden in 2005 ingevuld door de bedrijfsdierenartsen van 1870 pluimveebedrijven in België (met meer dan 200 vogels). Hobbypluimveehouders en siervogels zijn dus niet bij deze enquête betrokken. Samen met de checklist werd aan de dierenartsen en exploitanten een begeleidende nota (zie bijlage) toegezonden om ze te helpen het formulier correct in te vullen.

De risicobeoordeling met betrekking tot de bioveiligheid van Belgische pluimveebedrijven houdt echter alleen rekening met de risico's die op een bepaald tijdstip aanwezig zijn. De pluimveesector kan snel evolueren en zich snel aanpassen aan de epidemiologische omstandigheden. Een bedrijf kan van een bepaalde risicoklasse naar een andere overgaan. Daarom besloot het Agentschap deze beoordeling van de bedrijven geregeld te herhalen (bijvoorbeeld om het jaar) al naargelang van de evolutie van de epidemiologische situatie.

De in dit advies besproken checklist werd in september 2005 opgemaakt en werd meteen daarna door de bedrijven ingevuld. De checklist moet om het jaar opnieuw worden bekeken. In verband hiermee streeft de werkgroep die bij het opmaken van dit advies betrokken is ernaar : (1) de relevantie te beoordelen van de vragen die in dit formulier aan de exploitanten worden gesteld en (2) de onnauwkeurigheden aan te stippen om eventueel aanbevelingen en voorstellen ter verbetering te kunnen doen voor de versie 2006 van deze checklist.

2. Algemene aanbevelingen

- Het Wetenschappelijk Comité stelt voor om in de volgende versie van het formulier vragen toe te voegen in verband met de kwantificering van de bewegingen. Een dergelijke kwantificering van de bewegingen (van mensen, dieren en materieel) lijkt onontbeerlijk om het risico op binnenbrengen en verspreiden van aviaire influenza in en tussen de bedrijven correct te kunnen beoordelen.
- Het Wetenschappelijk Comité stelt voor om in de begeleidende nota bij de checklist kwantificatiecriteria (of definities) op te nemen om de in het formulier voorgestelde termen « in orde », « voor verbetering vatbaar » en « niet in orde » beter te kunnen omschrijven voor alle punten waarvoor dat mogelijk en zinvol is, dit opdat alle bedrijfsdierenartsen het formulier op grond van dezelfde criteria zouden invullen (bijvoorbeeld : wat betekenen « in orde », « voor verbetering vatbaar » en « niet in orde » precies als het om reinigen gaat ?).

- Een andere suggestie is dat de checklist zou worden getoetst (voorafgaande toetsing) voordat hij voor de enquête wordt gebruikt, om na te gaan of de verschillende dierenartsen en exploitanten de vragen op dezelfde manier interpreteren en begrijpen.
- Het Comité stelt voor om in de begeleidende nota bij de checklist de precieze definities van de volgende termen op te nemen :
  - «bedrijf », « pluimveebedrijf » en « gebouwen », om eventuele interpretatiefouten bij het invullen van het formulier te vermijden ;
  - « gedeeltelijk laden », en liever de term « uitladen » te gebruiken die ook voorkomt in de wetgeving (zie punt III, 2.2. van de checklist) ;
  - « loopvogels » en daarbij, bijvoorbeeld, aan te geven dat het gaat om vogels van de volgende soorten : struisvogel, kasuaris, emoe, kiwi en nandoe (zie punt II van de checklist, Soort pluimvee of vogels) ;
  - « capaciteit » (zie punt II van de checklist, Categorie en type), waarbij wordt aangegeven dat het gaat om het aantal stuks, alsook de term « totale capaciteit » (zie punt II van de checklist, Bedrijfsomvang) waarbij wordt aangegeven dat het gaat om het aantal stuks pluimvee dat theoretisch in het bedrijf kan worden ondergebracht (alle soorten en categorieën van pluimvee samen) ;
  - « biobedrijf » (zie punt II van de checklist, Huisvestingssysteem), met betrekking tot de bioveiligheid voor aviaire influenza (frequentie toegang tot buitenbeloop). De term « bio » is omschreven in de gewestelijke regelgeving (het pluimvee moet ten minste een derde van de tijd buiten doorbrengen) ;
  - « open lucht (of « buitenbeloop ») » (zie punt II van de checklist, Huisvestingssysteem) waarbij bijvoorbeeld het verschil met « biobedrijf » wordt aangegeven in de zin dat in het « open lucht » bedrijfstype de staldeuren open blijven en de dieren niet verplicht zijn om buiten te gaan. De tijd dat pluimvee in de buitenlucht vertoeft lijkt voor het Wetenschappelijk Comité immers relevant om het risico inzake bioveiligheid te beoordelen.
- Het Wetenschappelijk Comité stelt voor om overal in het document wanneer de vragen alleen naar pluimvee verwijzen, de term « dieren » te vervangen door de term « pluimvee » en om wanneer de vragen naar andere diersoorten verwijzen aan te geven dat het gaat om « dieren van andere soorten ». Sommige exploitanten houden immers meerdere diersoorten en zonder deze nadere aanduiding zouden sommige vragen, terwijl dat niet de bedoeling is, kunnen worden opgevat als betrekking hebbend op andere soorten, waardoor de formulieren verkeerd kunnen worden ingevuld (bijvoorbeeld in punt III, 1.13 van de checklist : het gaat om pluimvee ; in punt III, 4.1. : gaat het om pluimvee, dieren van andere soorten, of beide ?; in punt III, 4.6. : het gaat om pluimvee). Het Comité stelt ook voor om de definitie van « pluimvee » te vermelden in de begeleidende nota.

3. Specifieke aanbevelingen

Punt II. Bedrijfsgegevens

Categorie en type

- Punt 6. Het Wetenschappelijk Comité stelt voor om tussen haakjes te vermelden dat opfokpluimvee voor de productie van consumptie-eieren ook wordt aangeduid als «opfokleghennen » ;

- De verschillende soorten die vermeld zijn in het deel « soort pluimvee of vogels » komen niet voor in het deel « categorie en type ». Daar vindt men immers alleen kippen van de soort Gallus gallus terug. Het komt het Wetenschappelijk Comité als belangrijk voor dat de capaciteit (aantal stuks) van die verschillende soorten kan worden bepaald in verband met de risico-evaluatie. Ganzen en eenden zijn immers gevoelig voor het virus en kalkoenen lopen bijvoorbeeld meer risico dan andere pluimvee. Het Comité stelt dan ook voor om de 9 overblijvende categorieën uit het deel « soort pluimvee of vogels » gewoon in te voegen tussen punten 7 en 8 van het deel « categorie en type ».

Aanwezigheid van varkens

- Het Wetenschappelijk Comité stelt voor om niet alleen naar het aantal plaatsen voor varkens en zeugen te vragen maar ook de volgende extra vragen toe te voegen : « afstand tot de pluimveestallen », «mogelijkheid tot rechtstreeks contact met pluimvee » en « mogelijkheid tot onrechtstreeks contact met pluimvee » en de termen « rechtstreeks contact » en « onrechtstreeks contact » te omschrijven in de begeleidende nota. De mogelijkheid tot contact tussen varkens en pluimvee komt het Comité immers voor als een belangrijke risicofactor die een rol kan spelen bij de verspreiding van de infectie en in het risico voor aanpassing van het virus aangezien varkens receptief zijn voor zowel het menselijke virus als het vogelvirus.

Punt III. Structurele en functionele risicoanalyse

1. Gebouwen

In verband met de gebouwen stelt het Wetenschappelijk Comité het volgende voor :

- in punt 1.2. (Is het bedrijf volledig omheind ?) de term « het bedrijf » vervangen door de term « de stallen » en de term « omheind » vervangen door de term « volledig van de buitenwereld afsluitbaar » (bijvoorbeeld met behulp van netten en/of omheiningen) en wel om de volgende redenen : (1) een omheining zonder dak leidt niet noodzakelijk tot een volledige afwezigheid van contact met wilde vogels of trekvogels en (2) om te beoordelen of het mogelijk is bepaalde door het Agentschap voorgeschreven maatregelen toe te passen (bijvoorbeeld volledige afsluiting van de buitenwereld in risicogebieden tijdens het trekseizoen of bij aanwezigheid van een geval of een uitbraak) ;
- in punt 1.4. aangeven dat de afstand tot het dichtstbij zijnde pluimveebedrijf in kilometer moet worden uitgedrukt om een verkeerde interpretatie van de vermelde getallen te vermijden;
- in punt 1.5. aangeven wat wordt verstaan onder « volledige » scheiding tussen de soorten. De term « volledig » is immers voor interpretatie vatbaar : gaat het om een materiële scheiding en/of een scheiding via de bewegingen (materieel, personeel, ...) ? ;
- in punt 1.9. (Zijn de bedrijfsgebouwen vogeldicht ?) aangeven om welke gebouwen het gaat (pluimveestallen, bedrijf, woning, enz.) en in deze vraag de structuur verwerken waar stro en/of mengmest worden opgeslagen waarin het virus eventueel kan voorkomen en die in contact kan komen met vogels van buiten als ze niet gesloten is ;
- in punt 1.14. de bijkomende vraag « afzonderlijke voederopslag » schrappen omdat het Comité zich afvraagt of het voor een enquête over aviaire influenza relevant is dat de voeders afzonderlijk worden opgeslagen. Deze vraag blijft echter wel relevant als de checklist eventueel wordt gebruikt in een andere context dan die rond aviaire influenza (salmonella bijvoorbeeld) ;

- In punt 1.16., om interpretatieproblemen te vermijden, aangeven naar welk alarmsysteem wordt verwezen (technisch alarm in verband met verluchting ? brand ? indringing?) ;
- In punt 1.19., de vraag « Afstand tussen bedrijf en buitenbeloop » nader omschrijven. Het kan gaan om het geval waarin het buitenbeloop (dat van de buitenwereld kan zijn afgezonderd) zich op een afstand van het bedrijf bevindt zodat er een qua afzondering van de buitenwereld ongecontroleerd buitentraject is. Als deze vraag uit de checklist daarop slaat, stelt het Comité voor de vraag nader te omschrijven door bijvoorbeeld te vermelden : « bij aanwezigheid van een van het bedrijf gescheiden buitenbeloop, wat is de afstand tussen het buitenbeloop en het bedrijf (in meter of km) ? ». Het Comité stelt voor om in datzelfde punt aan te geven dat de term « toegankelijk » verwijst naar een toelating en niet naar een makkelijke/moeilijke toegang ;
- In punt 1.20. (Krengenopslagplaats), om expliciet te vragen of er een « afzonderlijke » krengenopslagplaats is. In verband met het risico voor verspreiding van het virus is het feit dat de krengenopslagplaats afgezonderd ligt immers even belangrijk als het feit dat een dergelijke plaats bestaat. De term « gekoeld » impliceert dat een afscheiding bestaat maar zegt, bij het ontbreken van de mogelijkheid tot koeling, niets over het feit of er wel of niet een afgescheiden krengenopslagplaats is. Het Comité meent nochtans dat de bijkomende vraag « gekoelde krengenopslagplaats » relevant is en in de vragenlijst moet behouden blijven.

2. Hygiëne

In verband met de hygiëne stelt het Wetenschappelijk Comité het volgende voor :

- In punt 2., en in het bijzonder in punten 2.5. tot 2.9. (reiniging) het begrip « ontsmetting » invoegen op gelijke hoogte met « reiniging » ;
- In punt 2.4. (Is er voldoende uitrusting voor reiniging en ontsmetting ?) toelichting geven bij het begrip « voldoende » uitrusting wat subjectief is en verkeerd kan worden geïnterpreteerd, om aan te geven hoe de exploitanten en dierenartsen kunnen beoordelen of de uitrusting voor reiniging en ontsmetting volstaat (bijvoorbeeld, naam van het product, beschikbaar stellen van materieel) ;
- In de punten 2.6 tot 2.9. (Reiniging) criteria invoegen om de doeltreffendheid van het reinigen te meten. Alhoewel punt 2.5.vraagt of een externe firma instaat voor de reiniging, is het aan de hand van de vragen 2.6. tot 2.9. niet mogelijk uit te maken of de reiniging voldoende is. Daarom stelt het Comité voor om in de begeleidende nota een definitie te vermelden van de criteria « in orde », « voor verbetering vatbaar » en « niet in orde » bijvoorbeeld op grond van frequentie en/of visueel onderzoek ;
- In punt 2.12. uit de checklist de woorden « vrij van toxische stoffen » weglaten omdat het Comité meent dat terwijl visueel kan worden vastgesteld of strooisel schoon en droog is, het onmogelijk is om visueel te beoordelen of strooisel vrij is van toxische stoffen ;
- In punt 2.13. aangeven dat het gaat om het opzetten van een « een nieuwe ronde » ;
- In de punten 2.14. (Datum laatste laboratoriumonderzoek) en 2.15. (Aantal laboratoriumonderzoeken laatste 12 maanden) beseffen dat deze vraag zoals ze is verwoord vatbaar is voor eventuele fouten bij de interpretatie van de antwoorden, zoals bijvoorbeeld : (1) om welke laboratoriumonderzoeken gaat het hier ? In bepaalde gevallen voert de dierenarts immers zelf laboratoriumonderzoeken uit met zijn eigen

materieel zonder een beroep te doen op een officieel laboratorium en die onderzoeken zouden door sommige dierenartsen wel en door andere niet in de checklist kunnen worden vermeld en (2) de vermelding van laboratoriumonderzoeken zonder dat wordt aangegeven of het om officiële controles of om routineonderzoeken gaat kan leiden tot problemen bij het interpreteren van de resultaten. Een groot aantal onderzoeken kan immers betekenen dat het bedrijf goed wordt gevolgd of wijzen op terugkerende problemen en anderzijds kan een gering aantal onderzoeken op het omgekeerde wijzen. Om dit probleem bij de interpretatie op te lossen, stelt het Wetenschappelijk Comité voor om ofwel aan te geven dat het gaat om officiële onderzoeken en/of routineonderzoeken voor gezondheidsbewaking ofwel om elk van deze vragen onder te verdelen in twee deelvragen : (1) officiële onderzoeken en/of routineuze gezondheidsbewaking en (2) andere gevallen (problemen);

- In punt 2.18., beseffen dat het aantal bezoeken van de bedrijfsdierenarts in de laatste 12 maanden eveneens moeilijk te interpreteren is. Een groot aantal zou immers kunnen wijzen op een goede gezondheidsbewaking door het bedrijf of, integendeel, op veel gezondheidsproblemen, en het omgekeerde bij een klein aantal bezoeken. Om dit interpretatieprobleem op te lossen stelt het Wetenschappelijk Comité ook hier voor de vraag onder te verdelen in twee deelvragen : (1) officiële onderzoeken en/of routineuze gezondheidsbewaking en (2) andere gevallen (problemen).

3. Voeders en drinkwater

- Punt 3.5. Het Wetenschappelijk Comité wijst erop dat het formulier moeilijk kan worden ingevuld als het water om te drinken en het water om schoon te maken niet dezelfde oorsprong hebben. Het stelt dan ook voor om de vraag onder te verdelen in twee deelvragen : (1) drinkwater en (2) water om schoon te maken en bij elk van de twee deelvragen de volgende vragen toe te voegen : leidingwater, grondwater, oppervlaktewater, en kwaliteitscontrole. Dit deel van de vragenlijst met betrekking tot water meer uitdiepen komt het Wetenschappelijk Comité als relevant voor vanwege de rol die water speelt bij de verspreiding van het virus (persistentie).

4. Contacten

In verband met de contacten stelt het Wetenschappelijk Comité het volgende voor :

- In punt 4.1., zoals vermeld in de algemene aanbevelingen, aangeven of de dieren alleen pluimvee zijn, alleen dieren van andere soorten, of beide ;
- In punten 4.3. (Internationale contacten) en 4.4. (Contacten met externen) elk van de vragen onderverdelen in twee deelvragen : (1) contacten van het pluimvee en (2) contacten van de exploitant. Beide aspecten komen het Wetenschappelijk Comité immers als belangrijk voor omdat het virus in het bedrijf kan worden binnengebracht door pluimvee en ook door mensen die in contact zijn geweest met vreemde of externe dieren en/of personen. Het Comité stelt ook voor om in de begeleidende nota uit te leggen waarin deze contacten bestaan en tevens om, in punt 4, de term « externe » beter toe te lichten ;
- In punt 4.5. (Contacten met dieren), de twee deelvragen « overvliegende trekvogels » en « overvliegende wilde vogels » onderbrengen in één enkele vraag omdat het volgens het Wetenschappelijk Comité voor de exploitant onmogelijk is een onderscheid te maken tussen beide categorieën van vogels. In verband met de deelvraag « andere diercontacten » wijst het Comité op een mogelijk interpretatieprobleem met betrekking tot de aard van die andere contacten : gaat het om contacten van een ander type met trekvogels en wilde vogels uit de vorige deelvraag of gaat het om contacten met andere

dieren (dieren van andere soorten), zoals bijvoorbeeld katten? Als de tweede mogelijkheid klopt, stelt het Comité voor te vermelden: « contacten met dieren van andere soorten » ;

- In punt 4.7. (Veerkoop van producten aan particulieren) aangeven dat het gaat om «pluimvee »-producten.

5. Registers

In verband met de registers, stelt het Wetenschappelijk Comité het volgende voor :

- In de punten 5.1., en 5.3. tot 5.9., voorzien in het nakijken van het correct invullen van deze registers en niet alleen in de aanwezigheid ervan, bijvoorbeeld aan de hand van twee deelvragen : (1) aanwezigheid en (2) invullen ;
- In punt 5.1. (Register aan- en afvoer dieren, aantallen en herkomst) met betrekking tot « aantallen en herkomst » aangeven dat het gaat om het aantal en de herkomst van de dieren bij elke aanvoer en afvoer ;
- In punt 5.3. de term « wachttijd » weglaten en het register met de wachttijden vermelden in punt 3.2. waarin reeds wordt gevraagd of de wachttijden worden gerespecteerd, dit om eventuele redundantie te vermijden ;
- In punt 5.8. duidelijkheidshalve "register bezoeken" vermelden in plaats van « register personen betreding ».

4. Conclusie

Het Wetenschappelijk Comité onderstreept de grote kwaliteit van het werk dat werd verricht in verband met het opmaken van dit formulier. Het stelt, om dit nog te perfectioneren, voor dat rekening wordt gehouden met de hierboven weergegeven aanbevelingen.

Namens het Wetenschappelijk Comité,

Prof. Dr. Ir. André Huyghebaert
Voorzitter

Brussel, 18 september 2006

**CHECKLIST RISICOANALYSE PLUIMVEEBEDRIJVEN
AVIAIRE INFLUENZA**

I IDENTIFICATIE BEDRIJF

Risicozone: Ja/Neen
 Beslagnummer: .....
 Registratie- of erkenningsnummer: .....
 Beslagadres: .....
 Geografische coördinaten (Lambert coördinaten) X..... Y.....
 Verantwoordelijke: naam: .....
 adres: ..... Tel .....
 ..... GSM .....
 Eigenaar: naam: .....
 adres: ..... Tel .....
 ..... GSM .....
 Integratie: naam: .....
 adres: ..... Tel .....
 ..... GSM .....
 Bedrijfsdierenarts: naam: .....
 adres: ..... Tel .....
 ordnummer: ..... GSM .....
 datum laatste contract: ...../...../.....

OPMERKINGEN

II BEDRIJFSGEGEVENS

Soort pluimvee of vogels

Kippen ☐	Kalkoenen ☐	Parelhoenders ☐	Fazanten ☐	Eenden ☐	Ganzen ☐	Kwartels ☐
---------------------------------	------------------------------------	--	-----------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	-----------------------------------

Categorie en Type

		Capaciteit
1	Opfok voor fokpluimvee	
2	Vermeerdering	
3	Selectie	
4	Vleesproductie	
5	Consumptie-eiproductie : leghennen	
6	Consumptie-eiproductie : opfok	
7	Consumptie-eiproductie : reforme dieren	
8	Sier	
9	Uitzet als wild	

Bedrijfsomvang

aantal stallen

aantal hokken

totale capaciteit

Huisvestingssysteem

bio	vrije uitloop	scharrel	kooi
☐	☐	☐	☐

Gezondheidskwalificatie A B C Geen

datum toekenning: .....

datum laatste controle i.v.m. gezondheidskwalificatie:.....

Aanwezigheid varkens: JA / NEEN

Indien ja: aantal zeugenplaatsen:.....en aantal vleesvarkenplaatsen:.....

**CHECKLIST RISICOANALYSE PLUIMVEEBEDRIJVEN
AVIAIRE INFLUENZA**

III RISICOANALYSE INFRASTRUCTUUR en WERKING

	Aanwezig/Ja	Niet aanwezig/ Neen	Niet van toepassing	In orde	Voor verbetering vatbaar	Niet in orde
1 GEBOUWEN						
1.1 Is er een bedrijfsschets aanwezig?						
1.2 Is het bedrijf volledig omheind?						
1.3 Contact tussen de stallen (materiaal, personeel, ...)						
1.4 Op welke afstand ligt het dichtstbijzijnde pluimveebedrijf?						
1.5 Indien meerdere soorten pluimvee aanwezig, is er een volledige scheiding tussen de soorten?						
1.6 Zijn er andere (landbouw)dieren buiten varkens aanwezig op bedrijf?						
1.7 Zijn er hobbypluimvee of vogels (ook duiven) aanwezig op het bedrijf?						
1.8 Hobbypluimvee volledig gescheiden van het professioneel pluimvee?						
1.9 Zijn de bedrijfsgebouwen vogeldicht?						
1.10 Is er een ontsmettingsbak per stal?						
1.11 Zijn de bedrijfsgebouwen op slot?						
1.12 Is toegang tot het bedrijf enkel mogelijk onder begeleiding?						
1.13 Is de ingerichte hygiënesluis gescheiden van de leefruimte dieren?						
hygiënesluis per hok						
per hygiënesluis: * handwasgelegenheid						
* kledingsruimte						
* ontsmettingsbak						
* bedrijfseigen kledij voor bezoekers						
* hokeigen schoeisel						
1.14 Is er per productieronde een onderverdeling in het hok?						
afzonderlijke voederopslag						
1.15 Laad- en losplaatsen verhard en reinigbaar						
1.16 Alarmsysteem						
1.17 Mechanische ventilatie						
1.18 Is er ophokcapaciteit voor alle dieren en voor lange termijn?						
1.19 Buitenbeloop?						
afstand tussen bedrijf en buitenbeloop						
toegankelijk voor personeel						
toegankelijk zonder begeleiding						
1.20 Krogenopslagplaats						
gekoelde krogenopslagplaats						
<u>OPMERKINGEN</u>						
2 HYGIËNE						
2.1 Wordt het All in - All out principe toegepast?						
2.2 Wordt het principe van uitladen toegepast?						
2.3 Enkel gecertificeerde vangploegen?						
2.4 Is er voldoende uitrusting voor reiniging en ontsmetting?						
2.5 Reiniging door externe firma						
2.6 Reiniging voedersysteem						
2.7 Reiniging drinkwatersysteem						
2.8 Reiniging ventilatiesysteem						
2.9 Reiniging hok na elke productieronde						
2.10 Worden containers, eiertrays, verpakkingsmateriaal ontsmet?						
te ontsmetten						
wegwerp						
2.11 Is er een bestrijdingsprogramma voor ongedierte en insecten?						
2.12 Gebruikt men schoon strooisel, droog, vrij van toxische stoffen?						

**CHECKLIST RISICOANALYSE PLUIMVEEBEDRIJVEN
AVIAIRE INFLUENZA**

2.13 Wordt een hygiënogram uitgevoerd voor elke opzet?						
2.14 Datum laatste laboratoriumonderzoek	...../...../.....					
2.15 Aantal laboratoriumonderzoeken laatste 12 maanden	.....					
2.16 Heeft de verantwoordelijke kennis van de symptomen van AI?						
2.17 Datum laatste bezoek bedrijfsdierenarts	...../...../.....					
	Aanwezig/Ja	Niet aanwezig/Neen	Niet van toepassing	In orde	Voor verbetering vatbaar	Niet in orde
2.18 Aantal bezoeken bedrijfsdierenarts in laatste 12 maanden	.....					
<i>Opmerkingen</i>						
3 VOEDERS en DRINKWATER						
3.1 Voeder van erkende fabrikant betrokken						
3.2 Wachtijden voeder gerespecteerd						
3.3 Voeders ontoegankelijk voor knaagdieren						
3.4. Voeders (voor pluimvee en andere dieren) ontoegankelijk voor vogels						
3.5 Watergebruik (drinkwater en reinigingswater)						
leidingwater						
grondwater						
oppervlaktewater						
controle geschiktheid						
3.6 Wordt er buiten gevoederd?						
frequentie						
3.7 Is er drinkgelegenheid buiten?						
<u>OPMERKINGEN</u>						
4 CONTACTEN						
4.1 Contacten met productiekolom:						
meer dan 1 leverancier voor dieren						
meer dan 1 leverancier voor diervoeder						
4.2 Werknemers						
tijdelijke werknemers						
werknemers met contacten met andere pluimveebedrijven						
werknemers in contact met buitenland						
4.3 Internationale contacten						
4.4 Contacten met externen						
4.5 Contacten met dieren						
overvliegende trekvogels						
overvliegende wilde vogels						
vogels die binnenkomen in de stal (buitenbeloop)						
andere diercontacten						
4.6 Verkoop van dieren aan particulieren						
4.7 Verkoop van producten aan particulieren						
<u>OPMERKINGEN</u>						
5 REGISTERS						
5.1 Register aan- en afvoer dieren, aantallen en herkomst						
5.2 Dagelijkse registratie						
uitval						
voederopname						
wateropname						

**CHECKLIST RISICOANALYSE PLUIMVEEBEDRIJVEN
AVIAIRE INFLUENZA**

water/voerverhouding						
groei						
legpercentage						
min/max ventilatie						
min/max temperatuur						
5.3 Register voeders en additieven, wachttijd						
5.4 Register onderzoeken bedrijfsdierenarts						
5.5 Register laboratoriumuitslagen						
5.6 Register geneesmiddelen, vaccinaties						
5.7 Register slacht, aantal, datum, resultaten keuringen						
5.8 Register personen betreding						
5.9 Register voertuigen						
<u>OPMERKINGEN</u>						

CHECKLIST RISICOANALYSE PLUIMVEEBEDRIJVEN
AVIAIRE INFLUENZA

IV EVALUATIE EN AANBEVELINGEN

V HANDTEKENINGEN

Datum:

Bedrijfsdierenarts

Verantwoordelijke/eigenaar

Naam

Naam

Handtekening

Handtekening

CHECKLIST RISICOANALYSE PLUIMVEEBEDRIJVEN AVIAIRE INFLUENZA

BEGELEIDENDE NOTA VOOR DE CHECKLIST AVIAIRE INFLUENZA

De bijgevoegde check-list Aviaire Influenza is een instrument dat de bedrijfsdierenarts in de mogelijkheid zal stellen om de bio-veiligheid (= het geheel van elementen die de verspreiding van Aviaire Influenza kunnen voorkomen) van de inrichting te evalueren. Deze lijst zal het mogelijk maken om de gevoelige punten van de inrichting te overlopen. Deze punten spelen een sleutelrol om enerzijds de insleping van Aviaire Influenza in een inrichting te vermijden en anderzijds om de verspreiding van deze ziekte in te dijken indien deze zich moest voordoen op het bedrijf. De vragenlijst moet ingevuld worden in samenwerking met de bedrijfsdierenarts. De pluimveehouder kan zich baseren op deze vragenlijst om eventuele verbeteringen in zijn bedrijf door te voeren.

A. Algemene aanbevelingen

- De vragenlijst moet in drie exemplaren worden ingevuld: het eerste exemplaar is bestemd voor de pluimveehouder, het tweede moet bewaard worden door de bedrijfsdierenarts en het laatste moet overgemaakt worden aan de Provinciale Controle - Eenheid waarvan het bedrijf afhangt.
- Al deze exemplaren moeten door de bedrijfsdierenarts en de verantwoordelijke/eigenaar van de inrichting gedateerd en ondertekend worden.
- De open velden van het eerste deel (identificatie van de inrichting) moeten ingevuld worden en de andere gegevens (reeds geregistreerd in SANITEL) moeten verbeterd worden indien nodig.
- De drie laatste kolommen (*in orde, te verbeteren, niet in orde*) moeten enkel ingevuld worden indien de eerste kolom (*aanwezig*) is aangekruist.
- De rubrieken 2.14 en 2.17 moeten worden ingevuld volgens het volgende formaat: dd/mm/jj.
- Voor de rubrieken 1.19/2, 2.15, 2.18 en 3.6/2 moet een aantal worden ingevuld.
- Indien er geen schets van het bedrijf bestaat, moet er één worden opgesteld.
- Voor de rubriek 4.5, kunnen de vogelsoorten vermeld worden in het vak "opmerkingen".

B. Definities

- *Risicogebied*: een gebied waar tegelijkertijd zowel pluimveebedrijven als rustzones of voederzones voor wilde vogels gelegen zijn.
- *Lambert-coördinaten*: een coördinatensysteem dat het mogelijk maakt om een bedrijf geografisch te lokaliseren.
- *Gezondheidskwalificatie*: volgens het K.B. van 10/08/1998, Hoofdstuk V, Art. 9. Dit besluit regelt de hygiënevoorwaarden die nageleefd moeten worden in pluimveebedrijven met meer dan 200 dieren. In functie van de voldane voorwaarden zal het beslag de gezondheidskwalificatie A, B of C toegekend krijgen. Kwalificatie A is verplicht voor vermeerderingspluimveebedrijven en blijft facultatief voor de pluimveebedrijven met moederdieren, waarvoor de minimale

CHECKLIST RISICOANALYSE PLUIMVEEBEDRIJVEN
AVIAIRE INFLUENZA

kwalificatie B of C nodig is.

- *Stal*: elk gebouw waar pluimvee gekweekt wordt of waar tijdelijk of permanent pluimvee gehouden wordt.
- *Hok*: deel van een stal waar een pluimveetoom gehouden wordt (een uitzondering wordt gemaakt voor legkippen).
- *Uitladen*: regels betreffende de toe te passen hygiënevoorwaarden in geval van uitladen (Ministerieel Besluit van 4 mei 1992 houdende de tijdelijke maatregelen voor de bestrijding van pseudo-vogelpest, gewijzigd bij het Ministerieel Besluit van 5 augustus 2005).